

Maankäyttö ja ympäristö

1.6.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Vaalan kunta
kirjaamo@vaala.fi

Lausuntopyynnöt 5.5.2026 LVV-U/44383/2026 ja kunta 21.5.2026

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energia, Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke, Vaala, ympäristövaikutusten arviointiohjelma / Paatinkankaan energiapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kiitos mahdollisuuksista lausua hankkeesta.

Annamme yhden lausunnon samanaikaisesti nähtävillä oleviin asiakirjoihin (YVA-menettely ja osayleiskaava).

Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät velvoitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan.

Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liitynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Fingridillä ei ole kommentoivaa nähtävillä olevista asiakirjoista.

YVA- ja kaava-asiakirjoja koskevissa lausunnoissa Fingrid ottaa kantaa vain kantaverkkoon liittyviin asioihin ja vaikutuksiin. Tämä lausunto koskee siten ainoastaan Fingridin omistamia voimajohtoja ja toimintoja.

Tässä YVA- ja kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin teknisiin ratkaisuihin. Fingridin johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön ensisijaisesti verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin toimintoja.

Fingrid Oyj

Katuosoite
Läkkisepäntie 21
00620 Helsinki

Postiosoite
PL 530
00101 Helsinki

Puhelin
030 395 5000

Faksi
030 395 5196

Y-tunnus 1072894-3, ALV rek.
etunimi.sukunimi@fingrid.fi
www.fingrid.fi

Maankäyttö ja ympäristö

1.6.2026

Pyydämme toimittamaan YVA- ja kaava-asioita koskevat lausuntopyynnot Fingridin kirjaamoon kirjaamo@fingrid.fi.

YVA- ja kaava-asioiden yhteyshenkilö Fingridissä on Mika Penttilä puh. 030 395 5230.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj
Maankäyttö ja ympäristö

Mika Penttilä
yksikön päällikkö

LAUSUNTO

17.05.2026

316/03.00.02/2026

Lupa- ja valvontavirasto

Lausuntopyyntö 05.05.2026, LVV-U/44383/2026

Ilmatieteen laitoksen lausunto Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energian hankeyhtiö Paatinkankaan Energiapuisto Ky (ent. UBRE Wind Alfa Ky) suunnittelee Vaalan kunnan alueelle tuuli- ja aurinkovoimahanketta. Hankkeessa on tarkoitus rakentaa enintään 9 tuulivoimalaa, joiden kokonaisteho on yhteensä noin 54–90 MW. Yksittäisen voimalan teho on noin 6–10 MW. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Voimalan tornin napakorkeus on enintään 200 metriä ja roottorin halkaisija enintään 200 metriä.

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausuntoa Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Ilmatieteen laitos on perehtynyt ohjelmaan ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Ilmatieteen laitoksella ei lausuntoperiaatteidensa mukaisesti (<https://www.ilmatieteenlaitos.fi/tuulivoimalausuntojen-periaatteet>) ole lausuttavaa Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, koska hankealue sijaitsee yli 20 kilometrin etäisyydellä lähimmästä säätutkasta, eikä 10 kilometrin säteellä ole sellaista hanketta, joka sijaitsisi alle 20 kilometrin etäisyydellä säätutkasta.

Ilmatieteen laitos on kuitenkin erittäin huolestunut Paatinkankaan tuulivoimahankkeen sijainnista suhteessa muihin lähialueen tuulivoimahankkeisiin, erityisesti Tornikankaan, Susikankaan ja Haarasuonkankaan hankkeisiin. Näiden hankkeiden yhteisvaikutuksen arvioidaan aiheuttavan erittäin merkittäviä virhekaikuja säätutkahavainnoissa. Mikäli hankkeet toteutuvat suunnitellussa laajuudessaan, säätutkan kyky havaita voimakkaita sääilmiöitä, kuten rankkasateita ja rakeita, sekä tuottaa tarkkoja tuulihavaintoja heikkenee, mikä voi vaikuttaa myös alueen varoituspalveluihin. Käytännössä yhteisvaikutus voi johtaa siihen, että kyseinen ilmansuunta jää suurelta osin tutkahavaintojen ulkopuolelle.

Ilmatieteen laitos tarkastelee parhaillaan mahdollisuutta edellyttää kompensatiomittauksia laajojen tuulivoima-alueiden yhteydessä tulevaisuudessa, ja tämän aluekokonaisuuden voidaan katsoa kuuluvan mahdollisen kompensatiotarpeen piiriin. Vaikka asiasta ei ole vielä esittää konkreettista ehdotusta, laitos haluaa tuoda tämän mahdollisen vaatimuksen jo tässä vaiheessa tiedoksi.

ILMATIETEEN LAITOS

Helsingissä 17.05.2026

Annakaisa von Lerber

Sääntutka-asiantuntija
Havaintopalvelut
annakaisa.von.lerber@fmi.fi

Asia: Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA) (LVV-U/44383/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energia suunnittelee 9 tuulivoimalan ja 143 ha aurinkovoima-alueen hanketta Vaalaan. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on 300 m ja hankkeen kokonaispinta-ala on n. 2110 ha. Hankkeen sähkönsiirto 110 kV voimajohdolla (n. 30 km pitkä) sijoittuu kokonaisuudessaan Vaalaan. Hankkeessa tarkastellaan sähkön varastoinnin mahdollisuutta akkuvarastolla (BESS-järjestelmä).

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnoissaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

On hyvä, että hankkeessa suunnitellaan kanalintujen osalta myös toista soidinselvityskierrosta vuonna 2024 tehtyjen lisäksi. Selvitysten tulokset on tärkeä huomioida voimaloiden sijoittelussa.

Kuten kuvasta 6–5. Paatinkankaan tuulivoimahankkeen ympäristöön noin 30 km etäisyydelle sijoittuvat muut hankkeet 24.3.2026 (ohjelman s.32) näkee, on hankealueen lähiympäristöön suunnitteilla useita ja laaja-alaisesti toisiinsa rajautuvia uusiutuvan energian hankkeita. Hankkeet yhdessä muodostavat laajoja tuulivoima-aluekokonaisuuksia, jotka pirstaloivat maisemaa.

Tämän hankkeen selostusvaiheessa tulee kiinnittää erityisesti huomiota hankkeen yhteisvaikutuksiin. Direktiivilajien asuttamalla alueilla on otettava huomioon muun tuulivoima- ja uusiutuvan energian rakentamisen ja maankäytön yhteisvaikutus kaikkien kyseisten lajien elinmahdollisuuksien muutoksiin.

Tämänhetkisen tuulivoimasuunnittelun volyymin ollessa suuri, olisi tärkeää huomioida kaikki tiedossa olevat hankkeet ja niiden potentiaalinen yhteisvaikutus merkittävän lajiston osalta. Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille (esim. suurpedot) ja lajin esiintymisalueille suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

Hankealue sijoittuu metsäpeuralle keskeisiin elinympäristöihin (liitteenä kuva 1 ja kuva 2). Liitteenä olevissa kartoissa on kesäistä pantadataa, tv-alueet ja hiiden häiriövyöhykkeet ja Natura2000-alueet (Paatinkangas sininen, muut tv-alueet punainen, häiriöalueet punainen, Naturasuot musta).

Paatinkankaan osalta on erityisen tärkeää kiinnittää huomioita muiden hankkeiden yhteisvaikutuksiin. Paatinkankaan hankkeesta syntyvät vaikutukset tulevat muiden alueiden häiriövaikutuksien lisäksi. Lähistöllä on Tolkansuon, Säippäsuo - Kivisuon ja Sarvisuo - Jerusaleminsuon Natura2000-alueet, jotka sijaitsevat yli 5 km päässä, mutta Paatinkangas sijaitsee merkittäväällä ekologisella käytävällä ja lisääntymiselle tärkeällä alueella (ks. Kesäinen pantadata taustalla). Kaikki Natura2000-alueet ovat päivityksessä, joihin lisätään metsäpeura perusteeksi. Natura2000-alueiden välisten ekologisten yhteyksien turvaaminen olisi metsäpeuran kannalta tärkeää.

3 Lausunnon tiivistelmä

Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota erityisesti ympärillä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden ja tulevien tuulivoimasuunnitelmien yhteisvaikutuksiin laajemmassa mittakaavassa. Lisäksi on tärkeää keskittyä ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Selostusvaiheessa tulee huomioida hankkeen merkitys metsäpeuralle ja varsinkin jo mainitut yhteisvaikutukset.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 04.06.2026 klo 09:16:35.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Antti Paasivaara

Liitteet:

Tiedoksi:

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Karl Mikael Hansson Nordström	Telia	27.05.2026 10:50:30 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

Lupa- ja valvontavirasto

kirjaamo@lvv.fi

Viite: Lausuntopyyntö 5.5.2026, LVV-U/44383/2026

Metsähallituksen lausunto Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Vaala, UB Uusiutuva Energia

Lupa- ja valvontavirasto pyytää Metsähallitukselta lausuntoa Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta. UB Uusiutuva Energian hankeyhtiö Paatinkankaan Energiapuisto Ky (ent. UBRE Wind Alfa Ky) suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimahanketta Vaalan kunnan alueelle noin 14 kilometrin etäisyydellä Vaalan keskustasta koilliseen. Tuuli- ja aurinkovoiman lisäksi hankealueelle rakennetaan sähkönvarastointijärjestelmä. YVA-menettelyn rinnalla omana menettelynä laaditaan Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen osayleiskaavaa (OYK), josta Metsähallitus lausuu erikseen.

Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-menettelyssä arvioidaan seuraavat toteuttamisvaihtoehdot: VE1: enintään 9 tuulivoimalaa ja 143 ha aurinkovoima-alueita. VE2: enintään 8 tuulivoimalaa ja 117 ha aurinkovoima-alueita. Molemmissa vaihtoehdoissa voimaloiden yksikköteho on 6–10 MW ja kokonaiskorkeus enintään 300 m.

Sähkönsiirron vaihtoehtoja on kaksi: SVE1a ja SVE1b. Hankealueelle rakennetaan sähköasema, johon sähkö johdetaan tuulivoimaloilta maakaapelein. Sähköasemalta liitytään uuteen noin 30 km pituiseen rakennettavaan 110 kV voimajohtoon. Aluksi voimajohto sijoittuu omaan johtokäytävään noin 14,5 km matkan, jonka jälkeen se liittyy samaan johtokäytävään Fingridin 220kV suuruisen voimajohdon kanssa. Voimajohto liitetään valtakunnan verkkoon Fingridin Nuujuankankaan sähköasemalla.

Paatinkankaan hankealueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita. Lähimmät Natura-alueet ovat Tolkansuo (SPA/SAC, FI1106004) noin 3,7 kilometriä hankealueesta lounaaseen, Säippäsuo-Kivisuo (SPA/SAC, FI1106000) noin 3,8 kilometriä hankealueesta länteen/luoteeseen lounaaseen ja Latvakangas (SAC, FI1201011) noin 4,8 kilometriä hankealueesta etelään. Sarvisuo-Jerusalemisuon Natura-alue (SAC, FI1200805) sijoittuu hankealueesta noin 7,5 km pohjoiseen/koilliseen. Valtion suojelutarkoituksiin varattu Metso-kohde Kutujoki sijaitsee hankealueelta noin 2 km lounaaseen. Valtion suojelutarkoituksiin varattu soidensuojelun täydennyskohde Lhasuo-Poutiaisuus-Jämminsuo sijoittuu osittain hankealueen sisäpuolelle rajautuen suunniteltuun aurinkovoima-alueeseen.

Metsähallitus antaa lausuntonsa valtion perustettujen luonnonsuojelualueiden ja luonnonsuojeluun varattujen valtion alueiden hallinnoijana ja hoitajana. Lisäksi

Metsähallituksella on valtakunnallinen vastuu maakotkan seurannasta sekä metsäpeurakannan perimän turvaamisesta.

Metsähallitus on tutustunut Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan (Ramboll Finland Oy, 29.4.2026) ja lausuu siitä seuraavaa:

Vaikutukset valtion luonnonsuojelualueisiin ja suojeluun varattuihin alueisiin

Arviointiohjelman mukaan Natura-arvioinnit tullaan tekemään Natura-alueille Säippäsuo-Kivisuo (SAC/SPA), Sarvisuo-Jerusalemisuo (SAC), Latvakangas (SAC) ja Tolkansuo (SAC/SPA). Metsähallitus huomauttaa, että arvioinnissa tulee Latvakankaan Natura-alueen osalta esittää myös etäisyys sähkönsiirtoreittiin ja arvioida sähkönsiirron vaikutukset. Arviointiohjelmassa on esitetty etäisyys vain hankealueeseen (taulukko 17-1). Latvakankaan Natura-alueeseen kuulumaton Natura-alueen länsireunaan rajautuva valtion suojelutarkoituksiin varattu Metso-kohde Latvakangas sijoittuu lähelle sähkönsiirtolinjaa (kuva 17-2). Valtion suojelutarkoituksiin varattu Metso-kohde Kutujoki sijoittuu hankealueen lounaispuolelle ja sähkönsiirtoreitin läheisyyteen. Metsähallitus katsoo, että etäisyydet luonnonsuojelualueisiin ja suojeluun varattuihin alueisiin tulee esittää myös sähkönsiirtoreittien osalta ja arvioida alueisiin kohdistuvat vaikutukset koko hankkeen osalta, sisältäen hankealueen toiminnot ja sähkönsiirto.

Arviointiohjelmassa todetaan, että maakuntakaavassa hankealueen länsiosalle sijoittuu osittain kaavamerkintäalue S-1 (Kuva 19-5), jolla osoitetaan valtion maalla sijaitsevia Metsähallituksen omalla päätöksellä perustettavia soidensuojelualueita. Alueilla on voimassa MRL 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus. Suojelumääräyksenä alueella ei saa ryhtyä sellaisiin suon vesitaloutta muuttaviin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Metsähallitus katsoo, että suojeluun varattu alue tulee huomioida vaikutusten arvioinnissa. Alue on Metsähallitus Metsätalous Oy:n hallinnassa.

Vaikutukset linnustoon

Paatinkankaan hanke sijoittuu maakotkareviirille. Arviointiohjelman mukaan hankealueella toteutetaan maakotkan lentoseurantaa maaliskuu-toukokuussa 2026 yhteensä 6 maastopäivän verran lentoaktiivisuuden selvittämiseksi. Mikäli maakotka havaitaan säännöllisesti hankealueella, ohjelmassa suositellaan seurannan jatkamista Metsähallituksen suositusten mukaisesti (yhteensä 100 tuntia). Maakotkalle tehdään myös törmäysmallinnus, joka raportoidaan osana maakotkaselvitystä. Metsähallitus pitää suunnitelmaa hyvänä ja kehottaa tekemään arvioinnin Hyvät käytännöt maakotkalle aiheutuvien vaikutusten arviointiin – esimerkkiraportti Nimettömänkankaan tuulivoimahankkeesta -julkaisun (Metsähallitus, 2022) mukaisesti.

Vaikutukset metsäpeuraan

Arviointiohjelman mukaan hankealue sijoittuu pannoitettujen metsäpeurojen ja Suomenselän metsäpeurapopulaation levinneisyysalueen pohjoisreunalle.

Luonnonvarakeskuksen pantapeurojen sijaintiaineiston perusteella hankealueelle sijoittuu GPS-pannoitettujen metsäpeuravaadinten kesäaikaisia sekä kevät- ja syysvaellusaikaisia havaintoja (LUKE 2026b). Metsäpeuran osalta selvitetään hankealueen ja sen lähialueiden nykytilan merkitystä ja potentiaalia metsäpeuran elinympäristöksi vasomisalueena ja kesä- tai talvilaidunalueena. Lähtötietoina käytetään Luonnonvarakeskukselta saatavissa olevaa metsäpeuran GPS-panta-aineistoa, vasallisten metsäpeuravaadinten elinympäristöjen ennustekarttatietoja sekä potentiaalisia kesälaidunalueiden kartoittamista varten saatavilla olevaa muuta kartta-aineistoa. Selvitystä täydennetään kesä-elokuussa 2026 tehtävillä maastonselvityksillä, jotka kohdennetaan hankealueelle ja noin 5 km etäisyydelle hankealueesta potentiaalisiksi metsäpeurojen esiintymiselle arvioiduille kohteille.

Metsähallitus pitää hyvänä, että arviointiohjelmassa on tunnistettu, että todennäköisesti merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat muun muassa metsäpeuraan. Metsähallitus katsoo, että hankealueen ympäristöön sijoittuvat suuret suoalueet Oulujärven ja poronhoitoalueen välissä ovat erittäin tärkeitä elinympäristöjä metsäpeuralle ja Metsähallitus on esittänyt, että metsäpeura lisätään Tolkansuon, Säippäsuo-Kivisuon ja Sarvisuo-Jerusalemisuon Natura-alueiden suojelun perusteeksi.

Metsähallitus katsoo, että metsäpeuraan kohdistuvia vaikutuksia arvioitaessa on ennen kaikkea kiinnitettävä huomiota siihen, säilyisikö alue vaikutusalueineen hankkeen toteuttamisen jälkeen pitkällä aikavälillä riittävän laadukkaana metsäpeuran lisääntymiselle. Tähän vaikuttavat kumuloituvasti aiempi maankäyttö, kuten asutus, metsätalous ja turvetuotanto, sekä uusi, kuten tuulivoimarakentaminen, jota alueelle suunnitellaan runsaasti. Metsähallitus kehottaa hyödyntämään selvityksessä metsäpeurakannan hoitosuunnitelmaa (MMM 2023/2021).

Vaikutukset metsästykseseen ja riistalajeihin

Hankealue sijaitsee metsästyslain 8 § mukaisella alueella (Vaala), jossa paikallisilla on vapaa metsästysoikeus valtion alueilla. Metsähallitus katsoo, että paikallisten näkemyksiä on hyvä selvittää esimerkiksi Vaalan riistanhoitoyhdistyksen kautta. Metsähallituksen lupametsästäjät tulee myös osallistaa. Esimerkiksi Metsähallituksen Eräpalvelut voi välittää kohdennetun kyselyn lupametsästäjille.

Metsähallitus pitää hyvänä suunnitelmaa metsäkanalintujen soidinpaikkojen selvittämiseksi. Metsähallitus tuo tiedoksi, että alueella tai sen lähetyillä todennäköisesti esiintyy metsähanhia ja vaikutukset lajiin tulee myös selvittää.

Tämän lausunnon ovat valmistelleet maankäytön erityisasiantuntija Saara Airaksinen ja metsästyksen johtava asiantuntija Mikko Rautiainen.

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti

Mikael Nordström

Asiointijohtaja

Metsähallitus, Luontopalvelut

Lupa- ja valvontavirasto
(kirjaamo@lvv.fi)

Viite Lausuntopyyntöne 5.5.2026 LVV-U/44383/2026

Asia **VAALA Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke, YVA-ohjelma / arkeologia**

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivan Oulun museo- ja tiedekeskuksen lausuntoa Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta. Tämä lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energian hankeyhtiö Paatinkankaan energiapuisto Ky suunnittelee Vaalan keskustaajamasta noin 14 km koilliseen sijaitsevalle hankealueelle (noin 2110 ha) tuuli- ja aurinkovoimaa-alueita, jolla on enintään joko 9 tuulivoimalaa ja 143 ha:n aurinkovoima-alue (VE1) tai 8 tuulivoimalaa ja 117 ha:n aurinkovoima-alue (VE2). Hankkeen sisällä sähkönsiirto johdetaan maakaapelein hankealueelle rakennettavalle sähköasemalle. Sähköasemalta liitytään uuteen noin 30 km pituiseen rakennettavaan 110 kV voimajohtoon, joka aluksi sijoittuu omaan johtokäytävään (noin 14,5 km), jonka jälkeen se liittyy samaan johtokäytävään Fingridin Pyhäkoski-Seitenoikea - voimajohdon kanssa päättyen Nuojuankankaan sähköasemalle (SVE1, kokonaispituus noin 30 km). Sähkönsiirron loppuosassa jokseenkin Järvikylä ja Nuojuan välisellä osuudella alavaihtoehdot SVE1a ja SVE1b sijoittuvat Oulujoen Pyteränlammen pohjois- ja eteläpuolelle.

Arkeologinen kulttuuriperintö käsitellään ohjelman luvussa 21. Kohdassa käsitellään kiinteät muinaisjäännökset Museoviraston paikkatietoaineiston mukaisesti (aineisto ladattu 9.4.2026). Käsittelyssä on huomioitu myös Valtakunnallisesti arvokkaat arkeologiset (VARK) -alueet. Yhtenä havainnekuvapaikkana on VARK-kohde (Lapinsalmi, VARK_ID 101123). Käsittely, samoin kuin karttatarkastelu, on selkeä ja tarkastelu tehdään sekä hankealueen että sähkönsiirtoreittien osalta.

Tässä vaiheessa tarkastelussa eivät ole mukana muinaisjäännösrekisterin mukaiset havaintokohteet, mahdolliset muinaisjäännökset tai muut arkeologisen kulttuuriperinnön kohteet. Hankealueelta on tiedossa yksi mahdollinen muinaisjäännös (Jämminlampi pohjoinen (1000041997). Sähkönsiirtoreiteiltä mahdollisia muinaisjäännöksiä tai havaintokohteita on tiedossa viisi: Kuoppamäki 1(1000065398), Varpuvaara (1000052192), Mannermaa 3 (1000052190), Lamminaho 4 (1000096028) ja Pukemanniemi (1000045196). Sekä hankealueella että sähkönsiirtoreiteillä tullaan tekemään arkeologinen inventointi, jonka yhteydessä

myös nämä kohteet tulevat maastossa tarkastetuksi. Ohjelman mukaan lisäksi tarkastetaan muuttuvan maankäytön alueet (sikäli kuin ne ovat tiedossa), sekä alueen ne osat, joita voi pitää erityisen potentiaalisina arkeologisten kohteiden kannalta.

Kenttätutkimusten tekijän tulee toimittaa raportti digitaalisena paikkatietoaineistoinen (kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset) alueelliseen vastuumuseoon (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi) kohdetietojen muinaisjäännösrekisteriin kirjaamista varten niin, että ajantasaiset tiedot, muun muassa uusien kohteiden kohdetunnukset, ovat käytössä selostusta laadittaessa. Samalla raportin kohdetiedot tulevat tarkastetuksi esimerkiksi kuvauksiin kirjattujen koordinaattitietojen osalta. On suositeltavaa, että vasta tarkastettu raportti liitetään hankkeen aineistoon, jolloin vältetään mahdollinen useiden eri versioiden leviäminen. Museo toimittaa raportin Museovirastoon, jossa se aikanaan tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa: <https://asiat.museovirasto.fi>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Verkossa julkaistava raportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja tai muutoin salassa pidettäviä tietoja.

Hankkeen vaikutukset ja vaikutusten merkittävyys arkeologiseen kulttuuriperintöön on mahdollista arvioida vasta inventoinnin tulosten selvittyä.

Juhani Turpeinen
intendentti, kulttuuriympäristö

Mika Sarkkinen
arkeologi

Tiedoksi

Museovirasto / Kulttuuriympäristön suojelu -yksikkö

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20, 13035 LVV
kirjaamo@lvv.fi

Viite LVV-U/44383/2026

Asia **VAALA, Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke, YVA-ohjelma /
rakennettu kulttuuriympäristö**

Oulun museo- ja tiedekeskukselta on pyydetty lausuntoa Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, joka on nähtävillä 5.5.-3.6.2026 välisen ajan. Tämä lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä ja arvokkaita maisema-alueita.

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energia suunnittelee enintään 9 tuulivoimalan rakentamista noin 2110 hehtaarin alueelle. Tuulivoimaloiden yksikköteho on 6–10 MW. Voimaloiden suunniteltu napakorkeus on noin 200 metriä ja lavan pituus noin 100 metriä, kokonaiskorkeuden ollessa 300 metriä. Aurinkovoima-alueen pinta-ala on enimmillään 143 hehtaaria ja enimmäisteho on noin 115 MWp. Hankkeessa selvitetään sähkön varastoinnin mahdollisuutta akkuvarastolla eli niin sanotun BESS-järjestelmän (Battery Energy Storage System) avulla. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella noin 30 kilometrin pituisella 110 kV voimajohdolla, jonka liittymispiste on hankealueen lounaispuolella sijaitseva Nujuankankaan sähköasema.

Hankkeen vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta

VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 9 tuulivoimalaa ja 143 hehtaarin aurinkovoima-alue. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 MW.

VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalaa ja 117 hehtaarin aurinkovoima-alue. Tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho 6–10 MW.

Sähkönsiirron vaihtoehdot:

SVE0: Hanketta ja sen sähkönsiirtoa ei rakenneta.

SVE1a: Sähkö siirretään valtakunnan verkkoon uudella noin 30 km pituisella 110kV voimajohdolla. Aluksi voimajohto sijoittuu omaan johtokäytävään noin 14,5 km matkan, jonka jälkeen se liittyy samaan johtokäytävään Fingridin 220kV suuruisen Pyhäkoski-Seitenoikea-voimajohton kanssa. Voimajohto liitetään valtakunnan verkkoon Fingridin Nujuankankaan sähköasemalla.

SVE1b: Sähkö siirretään valtakunnan verkkoon uudella noin 30 km pituisella 110kV voimajohdolla. Aluksi voimajohto sijoittuu omaan johtokäytävään noin 14,5 km matkan, jonka jälkeen se liittyy samaan johtokäytävään Fingridin 220kV suuruisen

Pyhäkoski-Seitenoikea-voimajohdon kanssa. Valtatien 22 ylityksen jälkeen suunniteltu voimajohtoreitti sijoittuu omaan johtokäytävään, kunnes Lintukylän alueella se sijoittuu Carunan 110 kV voimajohdon rinnalle samaan johtokäytävään. Voimajohto liitetään valtakunnan verkkoon Fingridin Nuujuankankaan sähköasemalla.

Maisemavaikutusten arviointi

Maisemavaikutusten arviointimenetelminä käytetään etäisyysvyöhyketarkastelua, maisema-analyysiä, kuvasovitteina tehtyjä havainnekuvia, näkymäalueanalyysiä sekä maastohavaintoihin perustuvaa asiantuntija-arviota. Näiden avulla muodostetaan käsitys maiseman ominaispiirteistä, arvoista, maiseman muutosherkkyydestä sekä näihin kohdistuvista vaikutuksista. YVA-ohjelman liitteenä on esitetty alustavat havainnekuvien ottopaikat näkymäalueanalyysikartalla. YVA-ohjelmassa maakunnallisesti merkittävien rakennetun kulttuuriympäristön ja maisemakohteiden listauksessa on mainittu RKY-kohteet ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet puuttuvat sekä listasta että kartalta (kuva 20-1). Lähimpiä paikallisesti merkittäviä kohteita ei ole esitetty kartalla. Koska YVA-ohjelmasta puuttuu lähimmät paikallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sekä kaikki maakunnallisesti merkittävät kohteet, tulee havainnekuvien ottopaikkoja tarkastella uudelleen erityisesti lähialueen arvokohteet huomioiden. Oulun museo- ja tiedekeskus muistuttaa, että myös yöajan havainnekuvia on hyvä olla useammasta paikasta.

Sähkönsiirtoreitti vaihtoehto SVE1a kulkee Lamminahon talonpoikaistilan (RKY 2009) alueen läpi 325 metrin matkan olemassa olevassa johtokäytävässä. Lähin rakennusperintölailla suojeltu kohde Lamminahon tilalla sijoittuu 130 metrin etäisyydelle johtolinjasta. SVE1b-reitti kulkee Jylhämän voimalaitoksen RKY-alueen läpi 190 m matkan ja Nuujan voimalaitoksen RKY-alueella 370 m matkan. SVE1b-reitin eteläpuolelle sijoittuu paikallisesti merkittäviä rakennuksia. Vaihtoehto SVE1b kulkee osittain olemassa olevassa johtokäytävässä. Museo edellyttää, että vaikutukset arvokohteisiin havainnollistetaan riittävällä tavalla myös sähkönsiirron osalta.

Merkittävimmät yhteisvaikutukset arvioidaan aiheutuvan viereisten Tornikankaan, Haarasuonkankaan ja Susisuon hankkeiden kanssa. Maiseman yhteisvaikutusten arvioinnissa keskitytään lähivaikutusalueen herkimpiin kohteisiin, joihin näkyy kahden tai useamman tuulivoimahankkeen tuulivoimaloita. Yhteisvaikutusten arviointi kohdistetaan erityisesti Paatinkankaan lähivaikutusalueelle 0–8 km etäisyydelle. Lisäksi tarkastellaan maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueiden sekä -kohteiden mahdollisia yhteisvaikutuksia 30 km etäisyydelle asti. Maiseman näkymäalueanalyysi laaditaan 20 km etäisyydelle sijoittuvista hankkeista, joista on saatavilla riittävä tiedot. Lisäksi laaditaan yhteisvaikutusten havainnekuvia ympäröivien hankkeiden kanssa. Yhteisvaikutusten todennäköisen merkittävyyden vuoksi museo suosittelee hyödyntämään havainnollistamisessa videokuvaa.

Oulun museo- ja tiedekeskus arvioi, että maisemavaikutukset erityisesti lähialueen arvokohteille, avoimille suoalueille ja järvenranta-asutukselle sekä hankkeen yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa voivat muodostua merkittäviksi.

Juhani Turpeinen
kulttuuriympäristöintendentti

Marja Lähteenmäki
rakennustutkija

Tiedoksi

Museovirasto / Kulttuuriympäristön suojelu -yksikkö

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Erika Kylmänen	Suomi.fi	21.05.2026 12:53:20 UTC+03:00
Markus Erkkilä	Suomi.fi	22.05.2026 09:26:55 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (4 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

21.05.2026

PPL/259/00.07.03/2026

Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Vaala

Viite: Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö (LVV-U/44383/2026) 5.5.2026

Taustaa

Hankkeesta vastaava Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energia suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimapuiston rakentamista Paatinkankaan alueelle Vaalan kunnan pohjoisosaan, noin 14 kilometrin etäisyydelle Vaalan keskustasta. Noin 2110 hehtaarin (21,1 km²) kokoiselle hankealueelle suunnitellaan rakennettavaksi enintään 9 tuulivoimalaa, joiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho enintään 6-10 MW. Aurinkovoima-alueen pinta-ala on enimmillään 143 hehtaaria ja enimmäisteho noin 115 MWp. Tuulivoimapuistossa tuotettu sähkö siirretään valtakunnan verkkoon uudella noin 30 kilometrin mittaisella 110 kV:n voimajohtolla, jonka liittymispiste on hankealueen lounaispuolella sijaitseva Fingridin Nuojuankankaan sähköasema.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkastellaan kahta toteutusvaihtoehtoa 0-vaihtoehdon lisäksi. Vaihtoehdossa VE1 hankealueelle rakennetaan 9 tuulivoimalaa ja 143 hehtaarin aurinkovoima-alue. Vaihtoehdossa VE2 hankealueelle rakennetaan 8 tuulivoimalaa ja 117 hehtaarin aurinkovoima-alue.

YVA-menettelyn rinnalla on käynnissä rakentamiseen oikeuttavan tuulivoimaosayleiskaavan laadinta Vaalan kunnassa.

Lausunto

Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 2.4.2026.

Voimassa olevan alueidenkäyttölain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää tuulivoimarakentamista, Pohjois-Pohjanmaalla lainvoimaisten vaihemaakuntakaavojen ja voimaan määrätyn energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista. Vaalan Paatinkankaan tuulivoimahanke on maakuntakaavojen näkökulmasta ei-seudullinen hanke, sillä hankkeessa toteutettaisiin enintään yhdeksän voimalaa.

Maakuntakaavan tuulivoimarakentamista koskevat yleiset suunnittelumääräykset ohjaavat kuitenkin myös pienempien ei-seudullisten tuulivoima-alueiden suunnittelua. Tuulivoimaa ohjaavan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tuulivoimarakentamisen yleisissä suunnittelumääräyksissä todetaan, että maakuntakaavassa osoitettujen seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden ulkopuolelle voidaan tarkemmassa suunnittelussa tarkastella tuulivoimapuistoja, jotka eivät ole merkitykseltään seudullisia. Yleisissä suunnittelumääräyksissä on annettu ohjeita ja velvoitteita tuulivoima-alueiden sijoittamiseen haitallisten vaikutusten vähentämiseksi.

Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisten tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Kaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja yhteisvaikutusten hallinta koko maakunnassa. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan suunnittelussa

21.05.2026

huomioon. Suunniteltaessa ei-seudullista tuulivoima-alueita, on hankkeen vaikutusten arvioinnissa varmistuttava, ettei kyseinen pienempi tuulivoima-alue vaaranna tai estä maakuntakaavassa osoitetun seudullisen tuulivoima-alueen toteutumista.

Pohjois-Pohjanmaalla tuulivoima-alueiden kokonaishallintaa haastaa tuulivoimarakentamisen tilanne: maakuntaan on jo toteutunut lukuisia tuulivoimapuistoja ja vireillä on runsaasti tuulivoimahankkeita. Näistä osa sijaitsee alueilla, jotka eivät ole yhteisvaikutusten osalta ongelmattomia. Hyvinkin pieni, muutaman teollisen kokoluokan tuulivoimalan kokonaisuus voi estää paremmalla sijainnilla olevan suuremman tuulivoima-alueen rakentamisen, mikäli yhteisvaikutukset ylittävät merkittävän haitan rajan. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetut tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden sijoittamispaikkoja, jotka on todettu vaikutuksiltaan vähiten muuta maankäyttöä haittaaviksi. Vaihemaakuntakaavan yhteisvaikutusten arvioinnissa on huomioitu myös pienempien tuulivoimahankkeiden ja maakuntarajoilla sijaitsevien seudullisesti merkittävien tuulivoima-alueiden yhteisvaikutukset.

Hankealueen suhde lainvoimaisiin maakuntakaavoihin ja voimaan määrättyyn energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaan

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Maakunnan viimeisin maakuntakaava, Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava, hyväksyttiin maakuntavaltuuston kokouksessa 27.5.2025 (§ 5) ja on määrätty alueidenkäyttölain 201 §:n mukaisesti voimaan ilman lainvoimaa maakuntahallituksen kokouksessa 18.8.2025 (§ 92). Merkittävänä teemoina Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa on tarkasteltu maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusien tuulivoima-alueiden osoittamista, luonnon monimuotoisuutta ja sähkönsiirron kehittämistarpeita. Lisäksi energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa osoitetaan valtioneuvoston 18.11.2021 päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (VAMA 2021), uuden luokittelun mukaiset pohjavesialueet (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus), vuosina 2019-2023 kartoitetut ja päivitetty perinnebiotoopit (Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus ja Metsähallitus), pitkän aikavälin kehittämisperiaatemerkintänä kaasuputken yhteystarve sekä valtakunnallisesti merkittävät arkeologiset kohteet (VARK 2024, VN 7.11.2024).

Hyväksymispäätöksestä toimitettiin Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 15 valitusta, joihin annettu lausunto hyväksyttiin maakuntahallituksessa 17.11.2025 (§ 152), ja toimitettiin pyydettyine liitteineen Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen 21.11.2025.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa uudistettiin myös tuulivoimarakentamisen yleisiä suunnittelumääräyksiä ja ne tulivat voimaan maakuntahallituksen päätöksellä 18.8.2025 (§ 92). Samalla 1. ja 3. vaihemaakuntakaavassa osoitetut tuulivoimarakentamisen yleiset suunnittelumääräykset kumoutuivat.

Lainvoimaisissa vaihemaakuntakaavoissa ja voimaan määrättyssä energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa Paatinkankaan alueelle ei ole osoitettu seudullista tuulivoimaloiden aluetta. YVA-ohjelmassa on asianmukaisesti tuotu esiin, että hankealueen eteläosaan on maakuntakaavassa osoitettu turvetuotantoalue EO-tu ja lounaislänsiosaan soidensuojelualue S-1 (Lhasuo-Poutiaisensuo-Jämminsuo). Hankealueen poikki kulkee myös moottorikelkkailureitti. Sähkönsiirtoreittien eteläosa sijoittuu maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle

21.05.2026

(Oulujoen kulttuurimaisema ja voimalaitokset) ja alavaihtoehdosta riippuen kahdelle valtakunnallisesti merkittävälle rakennetulle kulttuuriympäristölle (RKY 2009). Tuuli- ja aurinkovoima-alueen ja sähkönsiirtoreitin vaikutusalueelle sijoittuu myös tuulivoimaloiden alue tv-1 401 (Haarasuonkangas E) sekä useita Natura-alueita ja suojelualueita (SL). YVA-selostusvaiheessa raportin maakuntakaavamerkinnät -taulukkoa tulee päivittää energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan merkintöjen mukaiseksi mm. tuulivoimaloiden alueen, valtakunnallisesti merkittävän arkeologisen alueen (VARK), pohjavesialueen ja voimajohtomerkintöjen osalta sekä lisäämällä taulukkoon myös maakunnallisesti arvokas maisema-alue.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaa edeltäneessä TUULI-hankkeessa Paatinkankaan alueelle tunnistettiin tuulivoimapotentiaalinen alue, mutta aluetta ei osoitettu maakuntakaavassa seudullisesti merkittäväksi tuulivoimaloiden alueeksi. Perusteluina olivat merkittävät haitalliset yhteisvaikutukset Otermajärven ja Paatinjärven asutukseen, suojelualueisiin, metsäpeuraan ja maakotkaan.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavaratkaisun ja maakuntakaavoituksen aikana laaditut selvitykset (erityisesti maakotkaselvitys ja Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskeva selvitys) tulee huomioida Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-menettelyssä.

Vaikutusten arviointi

Tuulivoimapuiston vaikutusarvioinnin kautta on varmistettava, etteivät maakuntakaavan keskeiset tavoitteet ja suunnitteluperiaatteet vaarannu, eikä hanke vaikeuta maakuntakaavan toteutumista.

Pohjois-Pohjanmaan liitto nosti hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvottelussa esille, että Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen todennäköisesti merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat Otermajärven ja Paatinjärven asutukseen, suojelualueisiin, ekologiseen verkostoon, maakotkaan, metsäpeuraan, arvokkaisiin maisema-alueisiin ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteisiin sekä yhteisvaikutuksiin lähialueella vireillä olevien hankkeiden kanssa.

Vaikutukset linnustoon

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatimisen tueksi on valmistunut selvitys tuulivoimarakentamisen vaikutuksista maakotkapopulaatioon (vaarantunut, rauhoitettu, lintudirektiivin liitteen I laji). Maakotkaa on tarkasteltu myös energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan Natura-alueiden riskiselvityksessä. Selvityksien mukaan hankkeella on merkittäviä kielteisiä vaikutuksia lähialueen maakotkareviiriin.

Paatinkankaan YVA-ohjelmassa on tuotu esiin, että hankealue sijoittuu maakotkareviirille. Maakotkaan kohdistuvat vaikutukset ja kumulatiiviset yhteisvaikutukset muiden samalla reviirillä vireillä olevien tuulivoimahankkeiden kanssa on arvioitava huolellisesti ja varmistuttava ettei maakotkareviireihin muodostu suuria haitallisia vaikutuksia.

Vaikutukset ekologiseen verkostoon

Natura-alueet, luonnon ydinalueet ja niiden väliset ekologiset yhteydet muodostavat ekologisen verkoston, jolla luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja eläinten liikkumisen turvaaminen ovat erityisen tärkeitä. Pohjois-Pohjanmaan liiton Natura-alueita koskevassa selvityksessä täydennettiin ja määriteltiin Pohjois-Pohjanmaan ekologiset yhteydet ja luonnon ydinalueita yhdistävän ekologisen verkoston rajaus ohjaamaan

21.05.2026

tuulivoimarakentamista ja välttämään maankäytön muutoksille herkkiä alueita. Tämä ekologinen verkosto esitetään Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan selostuksen liitekartalla 1 (Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavojen seudullisesti merkittävät tuulivoima-alueet, tuulivoimahankkeet, luonnon monimuotoisuus ja energiansiirto). Valmistunut selvitys on tarkentanut TUULI-hankkeen viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselityksessä määriteltyjä ekologisia yhteyksiä, ja korvannut ne. Selvitys paikkatietoaineistoinen löytyy maakuntakaavoituksen julkisilta verkkosivuilta <https://www.pohjois-pohjanmaa.fi/kehittaminen/maakuntakaava/ilmastomaakuntakaava/#naturariskit>.

Paatinkankaan hankealue sähkönsiirtoreitteineen sijoittuu ekologiselle verkostolle, joka yhdistää ekologisen verkoston ydinalueita 7 ja 8. Kyseinen osa ekologista verkostoa on määritelty myös metsäpeuraverkostoksi. Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-menettelyssä tulee huomioida Natura-alueita ja ekologista verkostoa koskeva selvitys ja arvioida vaikutukset myös ekologiseen verkostoon. Paatinkankaan tarkemmassa hankesuunnittelussa on kiinnitettävä suurta huolellisuutta ekologisten yhteyksien säilymiseen ja ekologisen verkoston toimivuuteen. Hankesuunnittelussa on varmistuttava vaikutusarvioinnin ja mahdollisten lieventämistoimenpiteiden avulla Natura 2000-verkoston ja ekologisten yhteyksien säilyminen.

Sähkönsiirto

Sähkönsiirron ratkaisut tuottavat merkittäviä vaikutuksia tuulivoimapuistojen ulkopuolelle. YVA- ohjelmaraportin mukaan Paatinkankaan sähkönsiirtoreitti alavaihtoehtoinen sijoittuu suurelta osin uuteen maastokäytävään. Pohjois-Pohjanmaan liitto pitää erityisen tärkeänä suunnitella hankkeen sähkönsiirtoa yhteistyössä alueen muiden tuulivoimahankkeiden kanssa sähkönsiirron vaikutusten minimoimiseksi. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan uudistettiin tuulivoimarakentamisen yleisiä suunnittelumääräyksiä sähkönsiirron osalta: *”Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnittelua on tehtävä yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkkoyhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa sekä maalla että merellä.”*

Tämän lausunnon valmisteluun Pohjois-Pohjanmaan liitosta ovat osallistuneet aluesuunnitteluasiantuntija Sari Pulkka ja ympäristöpäällikkö Erika Kylmänen.

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO

Markus Erkkilä, suunnittelujohtaja

Erika Kylmänen, ympäristöpäällikkö

LAUSUNTO
13.05.2026

Lupa- ja valvontavirasto
PL 20

13035 LVV

Viite: Lausuntopyyntö 5.5.2026, LVV-U/44383/2026

LAUSUNTO VAALAN PAATINKANKAAN TUULI- JA AURINKOVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

Lupa- ja valvontavirasto on esittänyt Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokselle lausuntopyynnön Vaalan Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta.

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energia suunnittelee tuuli- ja aurinkovoimapuistoa Vaalan kunnan Paatinkankaan alueelle. Alueelle suunnitellaan enintään 9 kokonaiskorkeudeltaan enintään 300 m ja yksikköteholtaan 6-10 MW:n tuulivoimalan sekä pinta-alaltaan enintään 143 ha ja enimmäisteholtaan noin 115 MWp aurinkovoima-alueen rakentamista. Hankkeessa selvitetään myös sähkön varastoinnin mahdollisuutta akkuvarastolla. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon uudella noin 30 km pituisella 110 kV voimajohtolla, jonka liittymispiste on hankealueen lounaispuolella sijaitseva Nuojunkankaan sähköasema.

Pelastusviranomaisen on tutustunut aineistoon ja pyytää huomioimaan tämän lausunnon liitteenä olevan Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitoksen ohjeen tuulivoimapuiston suunnitteluun ja rakentamiseen. Aurinkovoiman osalta pyydetään huomioimaan Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston laatima Aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohje ja energiavarastojen osalta Pelastusopiston ohje Litiumioniakkuenergiavarastojen sijoittaminen ja paloturvallisuus.

Pelastuslaitos antaa tarkemmat tuulivoimaloiden riskienhallintaan ja operatiivisiin toimintaedellytyksiin liittyvät lausunnot pyynnöstä rakennuslupavaiheessa.

POHJOIS-POHJANMAAN PELASTUSLAITOS

Salla Kauppinen
erityisasiantuntija

Lausunto

3.6.2026

Asiatunnus PSU/1435/2026

Lupa- ja valvontavirasto

PL 20

13035 LVV

Lausuntopyyntö 5.5.2026**LVV-U/44383/2026****Lausunto Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta**

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Pohjois-Suomen elinvoimakeskukseen lausuntoa Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energian hankeyhtiö Paatinkankaan Energiapuisto Ky (ent. UBRE Wind Alfa Ky) suunnittelee Vaalaan tuuli- ja aurinkovoimahanketta. Hankealue sijaitsee noin 14 kilometrin etäisyydellä Vaalan keskustasta koilliseen, noin 25 kilometrin etäisyydellä Utajärven keskustaajamasta itä-kaakkoon ja noin 34 kilometrin etäisyydellä Puolangan keskustasta lounaaseen.

Hankkeessa on tarkoitus rakentaa enintään 9 tuulivoimalaa, joiden kokonaisteho on yhteensä noin 54–90 MW. Yksittäisen voimalan teho on noin 6–10 MW. Lisäksi hankealueelle rakennetaan aurinkovoima-alueita. Aurinkovoimaloiden yhteenlaskettu kokonaisteho on 90–115 MWp (megawatti-piikki). Tuuli- ja aurinkovoiman lisäksi hankealueelle rakennetaan sähkönvarastointijärjestelmä. Rakennettava tuuli- ja aurinkovoimapuisto on tarkoitus liittää sähköverkkoon. Sähkönsiirron vaihtoehtoja on kaksi: SVE1a ja SVE1b. Molemmat reiteistä ovat 110 kV ja noin 30 km pitkiä. Voimajohto liitetään valtakunnan verkkoon Fingridin Nuojuankankaan sähköasemalla.

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus lausuu hankkeen YVA-ohjelmasta seuraavaa:

Hankealueen sijainti suhteessa liikenneverkkoon ja liikenteen nykytila on kuvattu YVA-ohjelmassa selkeästi sekä kartoilla että sanallisesti. Hankkeen merkittävimmät liikennevaikutukset syntyvät rakentamisvaiheessa tuuli- ja aurinkovoimaloiden perustusten sekä tie- ja kenttäalueiden rakentamiseen liittyvästä kuljetus- ja muusta liikenteestä sekä voimaloiden osien erikoiskuljetuksista.

YVA-ohjelman mukaan YVA-selostuksessa arvioidaan vaikutukset liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, hankealueen tiestön ja siltojen kuntoon sekä liikenteen melu- ja ilmanlaatuvaikutukset. Vaikutusten arvioimiseksi selvitetään hankealueen tiestön nykyiset liikennemäärät ja raskaan liikenteen osuus, onnettomuusmäärät, tiestön leveys ja tiestön kunto sekä hankkeen aiheuttamat liikennemäärät hankkeen eri toimintavaiheissa. Lisäksi kuljetusreittien varrella sijaitsevat mahdolliset häiriintyvät kohteet selvitetään. Tarkastelualueena ovat pääteiltä tuuli- ja aurinkovoimaloille johtavat tiet. Arvioitavat vaikutukset on kuvattu YVA-ohjelmassa hyvin, eikä elinvoimakeskuksella ole siihen huomauttamista.

Vaikutuksia arvioitaessa kuljetusmääriä verrataan kuljetusreittien kokonaisliikennemäärään, koska raskaiden ajoneuvojen osuus vaikuttaa liikenteen

Lausunto

3.6.2026

Asiatunnus PSU/1435/2026

sujuvuuteen. Hetkellisiä liikenteen lisääntymisen huippuja arvioidaan sanallisesti. Liikennemäärien kansallisia ja alueellisia keskiarvoja vastaavilta tieluokilta voidaan käyttää apuna arvioitaessa hankkeen liikennevaikutuksen merkittävyyttä. Tieverkoston ja siltojen kuntoa niiden kantavuuteen liittyen voidaan arvioida erilaisista rekistereistä saatujen tietojen perusteella sekä asianomaisten viranomaisten tietojen perusteella. Elinvoimakeskus muistuttaa, että liikennemäärien arvioinnissa tulee täysien kuljetusten ohella huomioida myös tyhjänä ajot.

YVA-ohjelmassa on useammassa kohdassa viitattu hankealueen tiestöön. Elinvoimakeskus muistuttaa, että liikennevaikutukset tulee arvioida koko kuljetusreitille, sillä tarkkuudella kuin se on mahdollista. Jos lopulliset kuljetusreitit eivät ole vielä tiedossa YVA-selostusta tehdessä, tulee vaikutukset arvioida todennäköisille kuljetusreiteille hankealueen lähiympäristöön painottuen. YVA-ohjelman mukaan alustava erikoiskuljetusreitti suunnitellaan hankkeen edetessä ja se tarkentuu rakentamisaikavaiheeseen asti. Arvioitavat erikoiskuljetusreitit tulee YVA-selostuksessa esittää kartalla.

YVA-ohjelmassa on mainittu erikoiskuljetuslupa sekä mahdollisesti tarvittavat liittymälupa, lupa tiealueella työskentelyyn, lupa kaapeleiden ja johtojen sijoittamiseen yleiselle tiealueelle sekä suunnittelulupa maantieverkon parantamiseen. Elinvoimakeskusella ei ole lisättävää hankkeen edellyttämiin lupiin.

Pohjois-Suomen elinvoimakeskusella ei ole muuta huomauttamista Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta.

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt liikennejärjestelmäasiantuntija Karri Hakala ja ratkaissut yksikön päällikkö Heino Heikkinen.

Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

PL 90, 00072 Elinvoimakeskus

Puhelinvaihe 0295 036 100

kirjaamo.pohjois-suomi@elinvoimakeskus.fi

www.elinvoimakeskus.fi

Y-tunnus 2296962-1

Tämä asiakirja PSU/1435/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PSU/1435/2026 har godkänts elektroniskt

Hakala Karri 03.06.2026 10:32

Heikkinen Heino 03.06.2026 10:57

Aihe: VASTAUS: Lausuntopyyntö Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen YVA-ohjelmasta / WO55081
Lähetetty: 13.5.2026, 8.39.19
Mistä: ERVE_VP_kirjaamo<kirjaamo@erillisverkot.fi>
Mihin: Lupa- ja valvontavirasto, Kirjaamo

Luokat: K2_Laura

HUOM! Ulkoinen lähettäjä. Älä avaa linkkejä tai liitteitä, ellei tunnista lähettäjä.
OBS! Extern avsändare. Öppna inte länkar eller bilagor om du inte känner igen avsändaren.
NOTE! External sender. Do not open links or attachments unless you recognize the sender.

Nro ERVE/571/00.00.01.01/2026

Hei

Viite: LVV-U/44383/2026

Viitaten lausuntopyyntöönne 5.5.2026 koskien Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Ystävällisin terveisin

Suomen Erillisverkot Oy
erillisverkot.fi

Turvallisuus tehdään yhdessä

Lausunto
1319/09.03/2026
29.5.2026

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Viite LVV-U/44383/2026

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energian hankeyhtiö Paatinkankaan Energiapuisto Ky (ent. UBRE Wind Alfa Ky) suunnittelee Vaalan kunnan alueelle tuuli- ja aurinkovoimahanketta. Hankealue sijaitsee noin 14 kilometrin etäisyydellä Vaalan keskustasta koilliseen. Alueella on metsätaloustaloudessa olevia kivennäismaan metsiä ja ojitusalueita.

Metsäkeskuksen lausunto

Suomen metsäkeskus kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto Paatinkankaan hankkeen YVA-ohjelmasta. Metsäkeskuksen lausunto annetaan metsälain valvonnan ja kestäväan metsätalouteen perustuvien elinkeinojen edistämisen näkökulmasta huomioiden Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyynnössä listatut asiat.

Metsäkeskus näkee lähtökohtaisesti positiivisena siirtymisen fossiilisista energialähteistä uusiutuviin. Ristiriitaa aiheuttaa se, että hankkeen tieltä poistuu pysyvästi talouskäytössä olevaa metsää, aiheutuu metsäkatoa ja menetetään hiilinieluja.

YVA-ohjelma-asiakirjassa mainittu metsätalouden ilmastoja lämmittävä vaikutus (s. 84) toteutuu, jos puuta hakataan enemmän kuin sitä kasvaa. Metsätalouden harjoittamisessa huolehditaan, että hakkuut ovat pienemmät kuin kasvu. Tilanteet, jossa metsää poistuu hiiltä sitomasta ja sitä tuottamasta, liittyvät hankkeisiin, missä metsiä siirryy muuhun maankäyttöön, esimerkiksi yhdyskuntarakentamiseen tai tuuli- ja aurinkovoiman tuotantoalueiksi.

Pohjois-Pohjanmaalla joko toimii tai on suunnitteilla suuri määrä tuuli- ja aurinkovoimahankkeita, joiden rakentamisen alle jää maa-alaa. Lisäksi maata jää uusien ja levennettävien teiden ja sähkönsiirtolinjojen alle. Suunnittelualue on pääasiassa talousmetsää, jolla tuotetaan raaka-ainetta Pohjois-Pohjanmaan ja lähialueiden puutuoteteollisuudelle. Vaalassa ja naapurikunnissa on poikkeuksellisen runsaasti vireillä olevia uusiutuvan energian hankkeita.

Metsäkeskus esittää, että osana vaikutusten arviointia tehdään laskelmat tämän hankkeen ja alueen muiden uusiutuvan energian hankkeiden yhteisvaikutuksesta hiilivarastojen ja

Lausunto
1319/09.03/2026
29.5.2026

hiilensidonnan menetyksiin sekä vaikutukset alueelta puuraaka-ainetta hankkiviin yrityksiin.

Metsäkeskus esittää, että tuulivoimahankkeen sähkönsiirron suunnitteluperiaatteena tulisi välttää uusien ilmajohtokäytävien rakentaminen ja muistuttaa, että sähkönsiirrolla ei saa heikentää metsätilojen toimintaedellytyksiä.

Metsäkeskus muistuttaa, että tiestön suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä tulee turvata metsätalouden harjoittamisen edellytykset ja kulkumahdollisuudet kaikille tiloille. Rumpujen ja siltojen suunnittelun yhteydessä on huomioitava kalojen ja muiden eliöiden esteetön kulku.

Alue on osittain ojitettua, metsätalouden käytössä olevaa, turvemaata. Hankealueella on ja se rajautuu merkittäviin vesistöihin. Metsäkeskus esittää, että osana ympäristövaikutusten arviointia tulee selvittää huolellisesti tarvittavat vesiensuojelutoimet ja hankkeen toteutuksessa huolehtia siitä, että alueen alapuolisten vesistöjen tila ei heikenny. Osana hankkeen vesiensuojelun suunnittelua tulee selvittää ennallistamiseen, vesienpalautukseen ja kosteikkorakentamiseen soveltuvat kohteet sekä suunnitella niiden toteutusta yhdessä maanomistajien ja metsäalan toimijoiden kanssa.

Tuulivoimaloiden käyttöikä on noin 30–40 vuotta. YVA-ohjelmassa todetaan, että alueet saatetaan lain edellyttämälle tasolle. Metsäkeskus esittää, että jo hankkeen suunnitteluvaiheessa tehdään tarkempi suunnitelma alueen aktiivisesta metsittämisestä energiantuotannon päättymisen jälkeen.

Hakkuista, Metsälain 10§ kohteisiin rajautuvista toimenpiteistä ja maankäyttöluokan muutoksista tulee tehdä metsänkäyttöilmoitus, joka puuttuu YVA-ohjelmassa listattujen tarvittavien lupien joukosta. Metsänkäyttöilmoitus tulee lisätä listaan.

Oulussa 29.5.2026

Maria Isolahti
elinkeinopäällikkö, Pohjois-Pohjanmaa
Suomen metsäkeskus
p. 050 521 7977
maria.isolahti@metsakeskus.fi

This document contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

Maria Kristiina Isolahti

Company - Yritys - Företag - Selskap - Virksomhed: Suomen metsäkeskus

52e77037-4348-4b25-853f-ad7c5de81204 - 2026-05-29 14:00:52 UTC +03:00

BankID / MobileID - 395ed4ed-f3a5-4724-bb5c-05eb39dac730 - FI

Authority to sign - Asemavaltuutus - Ställningsfullmakt - Autoritet til å signere - Myndighed til at underskrive

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuutus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

Lupa- ja valvontavirasto
Kirjaamo
kirjaamo@lvv.fi

Lupa- ja valvontaviraston lausuntopyyntö 5.5.2026 (LVV-U/44383/2026)

Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelma, Väyläviraston lausunto

Lupa- ja valvontavirasto on pyytänyt Väylävirastolta lausuntoa Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimalahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma). Hankkeeseen sisältyy myös sähkönsiirto hankealueelta valtakunnanverkkoon.

Erikoissijoitusrahasto UB Uusiutuva Energian omistama Paatinkankaan Energiapuisto Ky suunnittelee Vaalaan Paatinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanketta. Hankealue sijaitsee Vaalan kunnan pohjoisosassa, noin 14 kilometriä Vaalan kuntakeskuksesta koilliseen. Etäisyys Pudasjärven ja Vaalan väliseen kunnanrajaan on pienimmillään noin 700 metriä.

Hankealue on kokonaisuudessaan noin 2110 hehtaarin laajuinen. Hankkeessa suunnitellaan enintään 9 tuulivoimalan rakentamista. Voimaloiden suunniteltu kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä. Aurinkovoima-alueen pinta-ala on enimmillään 143 hehtaaria. Hankkeessa selvitetään sähkön varastoinnin mahdollisuutta akkuvarastolla eli niin sanotun BESS-järjestelmän (Battery Energy Storage System) avulla.

Hanke liitetään valtakunnanverkkoon uudella noin 30 kilometrin pituisella 110 kV voimajohtolla (ilmajohto), jonka liittymispiste on hankealueen lounaispuolella sijaitseva Nujuankankaan sähköasema.

Hankkeen vaihtoehdot:

VE0: Hanketta ei toteuteta.

VE1: Hankealueelle rakennetaan enintään 9 tuulivoimalaa ja 143 hehtaarin aurinkovoima-alue.

VE2: Hankealueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalaa ja 117 hehtaarin aurinkovoima-alue.

Sähkönsiirron vaihtoehdot:

SVE0: Hanketta ja sen sähkönsiirtoa ei rakenneta.

SVE1a: Sähkö siirretään valtakunnanverkkoon uudella noin 30 km pituisella 110 kV voimajohtolla (ilmajohto). Aluksi voimajohto sijoittuu omaan johtokäytävään noin 14,5

2.6.2026

km matkan, ja seuraa seututietä 800 (Otermantie) Kitronpuron pohjoispuolelta Kuoppamäen eteläpuolelle. Kuoppamäen eteläpuolella voimajohto liittyy Fingridin 220 kV Pyhäkoski-Seitenoikea-voimajohdon johtokäytävään. Pyhäkoski-Seitenoikea-voimajohto ylittää valtatie 22 (Ouluntie) ja jatkuu sitten Pyteränlammen pohjoispuolitse Nuojuankankaan sähköasemalle.

SVE1b: Sähkö siirretään valtakunnanverkkoon uudella noin 30 km pituisella 110 kV voimajohdolla (ilmajohto). Aluksi voimajohto sijoittuu omaan johtokäytävään noin 14,5 km matkan, ja seuraa seututietä 800 (Otermantie) Kitronpuron pohjoispuolelta Kuoppamäen eteläpuolelle. Kuoppamäen eteläpuolella voimajohto liittyy Fingridin 220 kV suuruisen Pyhäkoski-Seitenoikea-voimajohdon johtokäytävään. Pyhäkoski-Seitenoikea-voimajohto ylittää valtatie 22 (Ouluntie), minkä jälkeen Paatinkankaan hankkeen suunniteltu voimajohtoreitti sijoittuu omaan johtokäytävänsä Pyteränlammen eteläpuolella, kunnes Lintukylän alueella se sijoittuu Carunan 110 kV voimajohdon rinnalle samaan johtokäytävään. Voimajohto liitetään valtakunnanverkkoon Fingridin Nuojuankankaan sähköasemalla.

Valtatie 22 (Kajaanintie/Järvikyläntie) kulkee hankealueen lounaispuolella noin 11 kilometrin päässä. Hankealueen kaakkoispuolella noin 700 metrin päässä kulkee seututie 800 (Otermantie) ja noin 3 kilometrin päässä hankealueen länsipuolella kulkee yhdystie 18607 (Naamantie). Hankealueella on lisäksi muutamia yksityis- tai metsäautoteitä.

Nuojua-Vaala-pääraide kulkee noin 12 kilometrin päässä hankealueen eteläpuolella. Sähkönsiirron reittivaihtoehdot eivät risteä rautatien kanssa.

Väylävirasto esittää lausuntoaan:

Väylävirasto tuo esille, että liikennevaikutusten arvioinnin yhteydessä on tarkasteltava hankkeen johdosta lisääntyvän liikenteen vaikutuksia läheisille väylille sekä rakentamisajan että toimintavaiheen osalta. Arvioinnissa on huomioitava väylien käyttö, liikenteen sujuvuus ja turvallisuus.

Tuulivoimaloiden sijaintia suhteessa liikenneväyliin ohjeistetaan Väyläviraston tuulivoimalaohjeessa (Liikenneviraston julkaisu 8/2012), joka tulee huomioida voimaloiden sijoittamisessa. Ohje on päivityksessä. Tuulivoimalan vähimmäisetäisyys on voimalan kokonaiskorkeus (torni + lapa) + suoja-alue maantien keskeltä lukien.

Tuulivoimalahankkeen jatkosuunnittelun aikana on riittävän ajoissa kiinnitettävä huomiota tuulivoimalan osien varastoinnin ja kuljetusreittien selvittämiseen. Tuulivoimalakuljetukset vaativat aina erikoiskuljetusluvan. Erikoiskuljetusluvissa lupaviranomaisena toimii Sisä-Suomen elinvoimakeskus.

Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle tai mahdollisten tasoliittymien ym. parantamistoimille, kuten tasoristeyskansien

2.6.2026

vahvistamiselle ja leventämiselle, todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väliaikaista siirtoa sekä liittymien avartamista. Asian osalta tulee olla yhteydessä Pohjois-Suomen elinvoimakeskukseen. Liittymäluvut maanteille myöntää Sisä-Suomen elinvoimakeskus.

Ensisijaisesti tuulivoimalakuljetukset tulisi suunnitella muuta reittiä kuin rautatien tasoristeysten kautta. Jos tasoristeysten käyttö lisääntyy tuulivoimaloiden rakentamisaikaisen liikenteen johdosta merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, on tienpitäjän haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava Väyläviraston lupa. Väylävirasto voi liittää lupapäätökseen tasoristeysten rakentamista, uudenlaista käyttöä, kunnossapitoa ja poistamista sekä tasoristeykseen liittyvää tietä koskevia ehtoja, joiden toteutus kokonaisuudessaan tai osittain voi jäädä luvanhakijan vastuulle. Tasoristeysluvan tarpeesta voi olla yhteydessä Väylävirastoon, kirjaamo@vayla.fi. Lisätietoja tasoristeysten ylittämisen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen on ohjeessa: "Erikoiskuljetukset rautatien tasoristeyksissä" (Väyläviraston julkaisuja 8/2021 v3).

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylvää estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle.

Työhön, joka kohdistuu maantiehen tai tapahtuu tiealueella tai edellyttää liikenteen ohjausta ja varoittamista liikennemerkein, on oltava elinvoimakeskuksen lupa. Lupa tarvitaan myös rakenteiden, rakennelmien ja laitteiden sijoittamiseen tiealueelle. Lupa voidaan myöntää, jos toimenpiteestä ei aiheudu vaaraa liikenteelle eikä haittaa tienpidolle. Työluvalla voidaan myöntää myös tieliikennelain 187 §:ssä tarkoitettu lupa tien tilapäiseen sulkemiseen silloin, kun sulkeminen liittyy tiealueella työskentelyyn.

Väylävirasto pyytää ottamaan huomioon kuljettamisreittien suunnittelussa Väyläviraston hanke- ja suunnittelukohteet, jotka löytyvät sivulta: <https://vayla.fi/suunnittelu-rakentaminen>.

Väylävirasto huomauttaa, että ajantasaiset ohjeet on aina tarkistettava ohjeluettelosta Väyläviraston verkkosivuilta (<https://vayla.fi/palveluntuottajat/ohjeluettelo>).

Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Pohjois-Suomen elinvoimakeskus.

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

2.6.2026

Väylävirastossa asian on ratkaissut yksikönpäällikkö Laura Yli-Jama ja esitellyt asiantuntija, ympäristö Katri Kallio.

Jakelu	Väyläviraston kirjaamo Lupa- ja valvontaviraston kirjaamo
Tiedoksi	Kirjaamo Pohjois-Suomen elinvoimakeskus

Väylävirasto
Trafikledsverket

LAUSUNTO PAATINKANKAAN TUULI- JA AURINKOVOIMAHANKKEEN YVA-OHJELMASTA

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja **Kallio Katri**
Allekirjoitusaika 02.06.2026 15:10

Allekirjoittaja **Yli-Jama Laura**
Allekirjoitusaika 03.06.2026 09:15

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja Paatinkankaan tuulivoima YVAO Väyläviraston lausunto.pdf
(81e98a30c078581dcf7a21db6207d6fa7911183721808543fc2dc2e7ee730717)